

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

KIELIPARLAMENTTI 2023 – Minne menet, arviointi?

Teema 3. Lukio, kielet ja arviointi

Olli Määttä

Kielten LOPS 2019: prosessi ja lopputulema

- LOPS prosessi alkoi 2018: järjestäytyminen, työryhmät, luonnokset, kuulemisprosessi, muokkaukset, hyväksyttäminen 2019
 - 20 eri kielten oppimäärää (A, B1, B2, B3; asetus 810/2018)
- Paikalliset opsit hyväksytyinä viimeistään elokuussa 2021, jolloin opetus alkanut
 - Perusteet **velvoittavat** – mutta myös **vapauttavat**: paikalliset tarpeet, opettajan autonomia
- Kielikäsitys, kieltenopetuksen tehtävä, laaja-alainen osaaminen: **perusteet eivät kuvaa, mitä kieliainesta tulee opettaa, vaan minkälaiseen osaamiseen kielenkäytöllä tähdätään**
 - EVK (CEFR): tärkeä viitekehys, taitotasot, EKS (Eurooppalainen kielisalkku)
 - Erit. LOPS 2019: kieltenopetuksen tehtävä, arviointi, moduulin tehtävä, tavoitteet ja sisällöt

(Suullisen) kielitaidon arviointi kielissä LOPS 2019

Lähtökohtana lukiolaki 714/2018

- *Työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvoida opintojakson aikana. Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa voidaan arvioida erillisellä kokeella. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 4 mom.)*

Lähtökohtana opetussuunnitelman perusteet: 2019, 2015, 2003 (2009 TARK), 1994, 1985, ...

Käytänteet, opettajien käyttöteoriat, arviointikulttuuri ja ylioppilastutkinnon ratkaisut

Minne menet arviointi?

On nyt

Opettaja:

- 1 Ohjaan ja tuen opiskelijoita opintojaksolla, F
- 2 Teen osaamiselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet näkyväksi, S

Opiskelija:

- 1 Saan palautetta oppimiseni kehittymisestä.
- 2 Minulla on mahdollisuuksia, tilaisuuksia ja tapoja osoittaa osaamistani
- 3 Saan arvion suoriutumisestani opintojakson päätteeksi

LOPS

- 1 Sisällöt, tavoitteet ja arviointiperusteet on dokumentoitu ja niiden toteutumista seurataan. (5)

Voisiko olla tämän lisäksi?

Opettaja:

- 1 Luotan taitotasopohjaiseen arviointiosaamiseeni
- 2 Laadin arviointinäyttöjä yhdessä opiskelijoiden ja kollegoiden kanssa
- 3 Arjessa arviointi ja oppiminen yhdistyvät (6)

Opiskelija:

1. Laadin ja pohdin tavoitteitani, tiedän miten opin
- 2 Suunnittelen ja valitsen näytteitä osaamisprofiiliini
- 3 Tunnistan taitotasoni

LOPS

- 1 Taitotasoperustaiset oppimistehtävät valittavissa sisältöalueittain kaikkiin kielitaidon osa-alueisiin

Ollaanko ajan hermolla?

Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (ENA4)

Moduulin tehtävänä on kehittää ajattelu- ja opiskelutaitoja harjoittelemalla kriittistä luku- ja tiedonhankintataitoa sekä siihen pohjautuvia soveltamisen ja tuottamisen taitoja. Moduulissa tarkastellaan osallisuuden, aktiivisen toimijuuden ja demokratian rakentumista englannin kielellä kielellisesti, kulttuurisesti ja katsomuksellisesti monimuotoisessa maailmassa.

Tavoitteet

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ja niiden taustoihin
- kehittää taitojaan ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida tiedon perusteella
- hyödyntää erilaisia tietolähteitä, oppimisympäristöjä ja tapoja tuottaa tekstejä.

Keskeiset sisällöt

- vaikuttaminen kansalaisyhteiskunnassa
- ihmisoikeuskysymykset, tasa-arvo
- yksilön vastuut ja velvollisuudet, sananvapaus
- neuvottelemisen taidot (arkiset–institutionaaliset)
- median rooli asenteiden muokkaajana

Hyvän tehtävän elementit

- vaihtelevat aihepiirit
- visualisaatiot
- avoimet tehtävänannot
- informaatioaukot
- henkilökohtaisuus ja autenttisuus
- jännitys
- viihteellisyys

Millainen arviointi tukee tulevaa oppimista?

1. Arvostava (tuetaan jatkuvan oppimisen asennetta)
2. Omakohtainen (kehitetään oppijan omaa päättelyä)
3. Refleksiivinen (pohditaan yhdessä oppijan kanssa oppimis- ja arviointikokemuksia)
4. Taitoja korostava (muovaa osaavaksi toimijaksi) (Atjosta mukailen)

Voisiko KieliCV olla uuden arviointikulttuurin airut?

Keskustellaan näistä tai muista kysymyksistä

- Mikä lukion kielten arvioinnissa on ajankohtaista?
- Mikä on hyvin?
- Mitä pitäisi kehittää?
- Mitä tulevaisuus tuo?
- Millaisia kokemuksia, näkökulmia, huolia, ideoita ja toiveita teillä on lukion kielten arviointiin liittyen?